

VANNBEVEGELSEN

Buerstranda 6
3234 Sandefjord

www.vann

watermov@online.no

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET	
08/00225-75	
DATO - 2 MAI 2008	
AN	EKSP.

Sandefjord, 30. april 2008

HØRINGSUTTALELSE FRA VANNBEVEGELSEN TIL FORSLAG TIL LOV OM ENDRING I LOV AV 14. DESEMBER 1917 NR. 16 OG 17 – INDUSTRIKONSESJONSLOVEN OG VASSDRAGSREGULERINGSLOVEN

Vannbevegelsen er en forbrukerorganisasjon som arbeider for å bevare vannressursene som fellesgoder; både drikkevann og vannkraft.

Innledningsvis vil Vannbevegelsen beklage at høringsfristen i praksis er begrenset til én måned, med tanke på at forslaget ble lagt ut til høring fredag før Palmesøndag. Vi finner den korte høringsfristen svært udemokratisk, da dagens lovgivning er rundt hundre år gammel, tar hensyn til norske interesser og Stortinget ble forsikret om at hjemfallsordningen ikke ville bli berørt av EØS-avtalen. *Man må med rimelighet anta at trygghet for hjemfallsordningen var en forutsetning for flertall for EØS-avtalen.*

SAMMENDRAG

Det er stor avstand mellom intensjonen/formålet med, og realistiske/forventede konsekvenser av lovforslaget. Mens formålet er offentlig eierskap, vil detaljene i lovforslaget snarere føre til at forholdene legges til rette for privatisering og utenlandsk kontroll.

Lovforslaget er heller ikke "bare" en trussel mot almen og nasjonal kontroll over kraftverkene, *men gjelder også over drikkevannet*. NVE innledet for få år tilbake en praksis med å gi drikkevannskonsesjon til energiverk. Videreføres denne praksisen (som begrunnes i Vannrammedirektivet), vil vi også i betydelig grad miste nasjonal kontroll over drikkevannet.

Vannbevegelsen anbefaler at adgangen til 1/3 privat eierskap fjernes fra lovforslaget. Vi anbefaler ikke at private eiere skal kunne få adgang til å selge kraftverk til det offentlige til markedspris. Vi ønsker heller ikke at det skal gis mulighet for utleie av kraftverk. En kombinasjon av 1/3 privat eie og utleie vil kunne overføre den reelle eierskapsutøvelsen fra eier til leier.

Alternativene som gjenstår er enten: 1) Oppsigelse av EØS-avtalen og at dagens hjemfallsordning opprettholdes
eller: 2) At dagens eierskap fryses og at alt salg heretter skal gå til staten. Statkraft omorganiseres til SF.

VANNBEVEGELSEN

Formålet

Det mest positive i lovforslaget er målsettingene som er formulert i § 1: «Landets vannkraftressurser skal tilhøre allmennheten og forvaltes til det felles beste. Dette skal sikres ved en eierstruktur basert på prinsippet om offentlig eierskap på statlig, fylkeskommunalt og kommunalt nivå».

De detaljerte lovbestemmelsene er imidlertid klart i strid med formålsparagrafen. De kan i stor grad bidra til å undergrave det overordnede formålet med loven.

Formålet i strid med detaljene

Inntil en tredjedel av et offentlig eid kraftverk skal kunne eies av private. Dersom dette etter hvert blir realisert, vil den offentlige eierandelen av kunne bli redusert fra 88 % til ca. 59 %. *Det er ingenting i høringsnotatet som begrunner hvorfor 1/3 av norsk vannkraft skal kunne eies av utlendinger.*

12 % av de større kraftverkene er i dag hovedsakelig eid av Hydro og Elkem. Disse skal ut fra eksisterende lovgivning *vederlagsfritt* hjemfalle i perioden 2021-2057. Hydro og Elkem m.fl. vil etter det nye forslaget kunne beholde sine kraftverk. Dersom de selger, skal salget skje til Staten til *markedspris*. Det er urimelig at staten/befolkningen på denne måten eventuelt vil måtte betale for kraftverkene flere ganger.

Småkraftverk

Den foreslåtte kapasitetsgrensen for småkraftverk er satt urimelig høyt (4000 naturhestekrefter/5 MW = strøm til vel 1000 husstander). Det er ikke lenger bygdefolk som står bak slike anlegg, men i økende grad aktører forankret i big business. Dersom utbyggingen av småkraftverk oppfyller NVEs intensjon om utbygging av nye 4.600 elver, kan det offentlige eierskapet til de norske kraftverkene i praksis krype ned mot 50 %.

Det finnes ingen overbevisende begrunnelser for dette forslaget i høringsdokumentet.

Utleie

Nye regler for utleie av offentlige kraftverk til private og utenlandske store aktører, er ennå ikke er fastsatt, men det åpnes for leieavtaler på 30 år som skal kunne fornyes flere ganger.

Det er vanskelig å forstå at regjeringen ser noen fornuft i å sende vesentlige deler av kraftbransjen, og delvis styringen av den, ut av landet. Teoretisk kan kraftverkene totalt (store og små kraftverk) etter hvert være 50% eid av private og 100% driftet av private.

Drikkevann og vannkraft

NVE innledet for få år tilbake en praksis med å gi drikkevannskonsesjon til energiverk. I tillegg utvikles det i dag turbiner, beregnet på kraftproduksjon i vannledninger.

Kombinasjonen av drikkevann og vannkraft vil, med det nye lovforslaget, ikke bare true nasjonal råderett over vannkraften, men også vår kontroll over drikkevannet.

Innvendingene som er anført for kraftverkene, gjelder i like stor grad drikkevannet.

Vannbevegelsen er av den oppfatning at konsesjon for drikkevannsuttak aldri må gis til energiverk.

sign

Trude Malthe Thomassen
VANNBEVEGELSEN

Kittelsen Beate

Fra: _Postmottak OED

Sendt: 2. mai 2008 08:36

Til: Kittelsen Beate

Emne: VS: Høringsuttalelse til utkast til endringer i Industrikonsesjonsloven og Vassdragsreguleringsloven

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Vannbevegelsen [mailto:watermov@online.no]

Sendt: 30. april 2008 18:09

Til: _Postmottak OED

Emne: Høringsuttalelse til utkast til endringer i Industrikonsesjonsloven og Vassdragsreguleringsloven

Olje- og energidepartementet

Postboks 8148 Dep

0033 Oslo

Høringsuttalelse

Vedlagt følger Vannbevegelsens høringsuttalelse til utkast til endringer i Industrikonsesjonsloven og Vassdragsreguleringsloven.

Med vennlig hilsen
Trude Malthe Thomassen
daglig leder

VANNBEVEGELSEN

Buerstranda 6

3234 Sandefjord

tlf 33 47 38 59

www.vannbevegelsen.no

watermov@online.no